

سرشناسه	:	خواجه پیری، عباس، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	تمنای نثار: در بیان فضایل زیارت عاشورا/ پژوهش و تدوین عباس خواجه پیری.
مشخصات نشر	:	تهران: آثار سبز، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۸۶ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۴۱-۴۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
عنوان دیگر	:	در بیان فضایل زیارت عاشورا.
موضوع	:	زیارتنامه عاشورا -- خواص
موضوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق -- فضایل
موضوع	:	حسین بن علی (ع)، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق -- معجزات
رده بندی کنگره	:	BP ۲۷۱/۹۶ خ / ۱۳۹۳ خ
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۷۷۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۶۵۴۶۳۶

انتشارات آثار سبز

نام کتاب : تمنای نثار در بیان فضائل زیارت عاشورا

اثر: عباس خواجه پیری

سال چاپ: ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۴۱-۴۳-۵

تمنای شاد

در

میان فضائل زیارت عاشورا

پژوهش و تدوین: دکتر عباس خواجه پیری

یالیتنی کنت معکم فافوز فوزاً عظیماً

« از زیارت مخصوصه امام حسین ع »

ای کاش من باشا بودم و با ثار جان خویش به رستگاری عظیم می رسیدم

بچه شبنم در تمنای ثار نوکلی داشتم اشکی نمی دانم کجا غلطیده است

(بی دل دهلوی)

فهرست:

۵	«وساچه»
۸	مستندات زیارت عاشورا
۱۵	فضیلت و منزلت زیارت عاشورا
۲۳	زیارت عاشورا دکلام بزرگان
۲۵	اسرار و پیام های زیارت عاشورا
۳۳	کرامات و معجزات توسل به زیارت عاشورا
۳۶	توصیه امامان به مداومت بر زیارت عاشورا
۳۸	سیره بزرگان در انس با زیارت عاشورا
۴۰	کچین فرازایی از زیارت عاشورا
۴۹	آداب قرأت زیارت عاشورا
۵۴	تن زیارت عاشورا

«دیساج»

السلام علی الحسن الذی سمحت نفسه بحجته،

سلام بر حسین (ع) که جانش را شاکر کرد.

از زیارت ناحیه مقدسه

بی تردید دل‌های اولیای الهی و تمامی شیعیان و موالیان خاندان پیامبر (ص) آکنده از محبت حضرت ابا عبدالله (ع) است، و همواره دل و دیده آنان بر مصیبتی که با کشتن آنان به آسمانها و زمین وارد شده است، گریان است، و این مصیبت چنانست که گذشت زمان از شعله آن نمی کاهد، چنانکه پیامبر اکرم (ص) فرمود: ان لقتل الحسین (ع) حراره فی قلوب المؤمنین لاتبرد ابداً.

(کتاب مستدرک الوسائل - جلد دهم - صفحه ۳۱۸)

این مصیبت عظمی و سید ای گردید تا محبان و پیروان خاندان اهل بیت (ع) بدان توکل جویند و به درگاه الهی تقرب یابند.

یکی از معجزات عظیم زیارت عاشورای امام حسین (ع)، رفع مشکلات و برآوردن

خواجی است که دوستان آن حضرت به محضر ایشان عرضه میدارند.

پیش از ماه مبارک رمضان اسال، برای حقیر حاجتی پیدا شد که چاره را در برقراری چله قرائت زیارت عاشورا دیدم، و به برکت تلاوت این زیارت شریف، پس از یک هفته از شروع قرائت منحل مورد نظر حل شد و موجب رفع نگرانی گردید. لذا تصمیم گرفتم تا متن زیارت عاشورا را با ترجمه ای روان، به انضمام شرح مختصری راجع به مستندات، فضایل، کرامات و آثار مداومت و انس با این زیارت شریف را با عنوان «تمنای ثار» تدوین و منتشر سازم، تا گامی هرچند کوچک در نشر این کوهربنی بدیل برای شیعیان و محبان خاندان اهل بیت (ع) برداشته باشم.

برکات معنوی این اثر را به ارواح مطهر شهدای کربلا، حضرت سید الشهداء (ع) و یاران باوفای ایشان، و روح والدینم که از کودکی شاهد انس مداوم و مستمر آنان با زیارت عاشورا بوده ام، ثار می کنم. انّه ولی التوفیق

عباس - خواجه پیری - تهران - رمضان المبارک سال ۱۴۳۵ هجری قمری

مطابق با مرداد ماه سال ۱۳۹۳ هجری شمسی

مستندات زیارت عاشورا

کرچه سیره تمامی علای شیعه در طول تاریخ و تاکید ایشان بر قرأت و مداومت بر زیارت عاشورا، تردیدی در صحت و مستندات آن باقی نمی‌گذارد و ما را از هرگونه بررسی در اسناد آن بی‌نیاز می‌سازد، لیکن توجه به مستندات این زیارت شریف، مبین اهمیت و جایگاه ویژه و بی‌بديل آن در بین زیارات مأثوره می‌باشد.

در باب بررسی اسناد زیارت عاشورا، پژوهشهای گسترده و فراوانی صورت پذیرفته است که علاوه بر تحقیق در نسخه‌های موجود، سلسله‌راویان آن مورد بررسی و دقت قرار گرفته اند و با مراجعه به کتب رجال شیعه، شخصیت هر یک مورد مذاقه و توجه قرار گرفته است، که ما به اختصار به اسناد مهم این زیارت تنها اشارتی خواهیم داشت.

منابع اصلی زیارت عاشورا، دو کتاب معتبر و مورد وثوق علای شیعه است که هر یک اسنادی را دال بر صحت نقل این زیارت ارائه نموده اند: قدیمی‌ترین نقل مربوط

به جعفر بن محمد بن قولویه قمی (صاحب کتاب کامل الزیارات) است و قول دیگر مربوط
به شیخ طوسی (صاحب کتاب مصباح المستحب)، که بر هر یک از دو قول توضیح اجمالی
خواهیم کرد:

الف - مرحوم محمد بن قولویه قمی در کتاب خویش اینگونه بیان کرده است:
(علقمه بن محمد حضرمی می گوید: محضر مبارک امیرجعفر - امام باقر علیه السلام - عرض کردم:
دعایی به من تعلیم فرماید که وقتی از نزدیک به زیارت سید الشهداء (ع) رقم آن را
بخوانم، و دعایی به من یاد دهید که هرگاه از شهرهای دور و پشت بام به آن حضرت
اشاره سلام دادم، آن را بخوانم.

حضرت (ع) فرمودند: ای علقمه، بعد از آنکه با اشاره به آن حضرت سلام دادی، و پس
از آن دو رکعت نماز گزاردی، اگر این دعا و زیارت را - که شرحش را برایت
می گویم، زیارت عاشورا - بخوانی، پس به آنچه فرشتگان زائر آن حضرت دعا کرده اند
، تو نیز دعا نموده ای و خداوند متعال برای تو هزار هزار حسنه نوشته، و هزار هزار گناه را

از تو محو می فرماید، و صد هزار هزار درجه و مقام و مرتبه تو را بالا برده، و تو را از کسانی قرار می دهد که با حضرت حسین بن علی (علیها السلام) شهید شده اند و بدین ترتیب در درجه ایشان قرار می دهد، و شناخته نمی شوی مگر در زمره شهدایی که با آن حضرت شهید شده اند، و ثواب تمام انبیاء و رسولان الهی و کسانی که حضرت امام حسین (ع) را از زمان شهادتش تا به الآن زیارت نموده اند برایت می نویسد.

حضرت امام باقر (ع) پس به علقمه فرمودند: در زیارت ابا عبدالله الحسین (ع) بگو: سلام بر تو ای ابا عبدالله (ع)، سلام بر تو ای فرزند رسول خدا (ص)، سلام بر تو ای برگزیده خدا و فرزند برگزیده اش، سلام بر تو ای فرزند امیرمؤمنان و فرزند سرور جانشینان، سلام بر تو ای پسر فاطمه که سرور بانوان عالم می باشد...).

روایت فوق با سه سند از حضرت امام باقر (ع) نقل گردیده:

- نقل اول: از محمد بن خالد الطیالسی از سیف بن عمیره از علقمه.

- نقل دوم: از محمد بن خالد الطیالسی از صالح بن عتبه از علقمه.

- نقل سوم: از محمد بن اسماعیل از صالح بن عقبه از مالک الجعفی.

(کامل زیارات- ص ۳۷)

اشخاص فوق که در سلسله روایان زیارات عاشورا از آنان نام برده شده است، یکی از افراد مؤثقی که در کتب رجال و منابع معتبر مورد تأیید قرار گرفته اند.

(مراجعة شود به کتب رجال شیعه از جلد (مجمع رجال الحديث، مرحوم آیه الله خونی، جلد اول- وسائل الشیعه، شیخ حرّ عاملی، جلد سوم)

ب- منبع دوم: کتاب مصباح المتبهد، تألیف شیخ طوسی (رض) است که به بیان سلسله روایان اسناد زیارت نامه شریف عاشورا پرداخته و سه سند برای نقل زیارت مزبور ارائه فرموده است:

- نقل اول: مربوط به صالح بن عقبه.

- نقل دوم: از سیف بن عمیره، که هر دو نقل از علقمة بن محمد روایت کرده اند که

وی از حضرت امام باقر (ع) طلب دعایی در زیارت دور و نزدیک حضرت امام

حسین (ع) را نمود، و ایشان زیارت عاشورا را چنانکه در نقل ابن قولویه گذشت، به وی تعلیم و توصیه فرمودند.

مراتب توثیق روایان فوق و سلسله افرادی که روایت مزبور را از ایشان نقل کرده اند، در کتب مقبر رجال حدیث مورد تأیید قرار گرفته است.

(رجال، النجاشی - العوائد الرجالیة، سید بحر العلوم، جلد چهارم - مجمع رجال الحدیث، آیة الله خویی، جلد های نهم و دهم - رجال، شیخ طوسی - الفهرست، شیخ طوسی)

- نقل سوم: مربوط به روایت محمد بن خالد الطیالسی از سیف بن عَمیرَة است، که می گوید: (بعد از آنکه امام صادق (ع) از شمر بیرون رفتند، همراه صفوان بن مهران شتردار به سمت نجف رقییم و عده ای هم ما را همراهی می کردند، پس از راه حیره به شهر نجف رقییم، وقتی از زیارت امیر مؤمنان (ع) فارغ شدیم، صفوان روی خود را به سمت حرم امام حسین (ع) کرد و به ما گفت: امام حسین (ع) را از اینجا، از کنار سر امیر مؤمنان (ع)، زیارت می کنید؟ از همین جا امام صادق (ع) به سمت کربلا

اشاره فرمود و من همراه ایشان بودم، پس صفوان زیارتی را که علقمه آن را از امام باقر (ع) در روز عاشورا روایت کرده بود، خواند و از آن حضرت نقل فرمود که هرگاه حاجت و گرفتاری داشتی، در هر کجا که هستی، این زیارت و دعای پس از آن را بخوان و از خدا حاجت بخواه، خدا و پیامبرش به وعده خویش عمل می کنند و نیامندی تو را برمی آورند).

وثاقت سلسله روایان این سند نیز در کتب رجال شرح فوق مورد تأیید قرار گرفته اند. البته زیارت عاشورای دیگری با عنوان «زیارت غیر معروف» با تفاوت در مضامین آن، در منابع شیعه آمده است که تفاوت اصلی آن نداشتن صد لعن و صد سلام است، ولی به فرموده بزرگان همان ثواب زیارت عاشورای معروف را دارد.

(مستدرک الوسائل - جلد ۱۰ - صفحات ۴۱۲ و ۴۱۶)

البته متن قوی و هماهنگ زیارت عاشورا با روایات و زیارات دیگر، همچنین انطباق فرازهای مختلف آن با روایات متعدد معتبر، قطعاً می تواند گویای سندیّت و اعتبار این

زیارت باشد، چنانکه مرحوم آیة الله بهجت (قدس سره) درباره سند زیارت عاشورا فرموده اند: (متن زیارت عاشورا بر عظمت آن شاهد و گواه است، یعنی چنین متنی نیاز به سند ندارد). (شرح زیارت عاشورا و داستانهای شگفت آن موسی مؤمنی - صفحه ۱۳)

توجه به این نکته حائز اهمیت است که روایت زیارت عاشورا از وجود شریف امامین - حضرت امام محمد باقر (ع) و امام جعفر صادق (ع) - بدان علت بوده است که پس از قیام خونین عاشورا، خفقان شدیدی توسط دستگاه ظلم بنی امیه حاکم گردید که هرگونه قیامی را سرکوب می نمود و امکان بیان چنین زیارت نامه ای فراهم نبود، لیکن در زمان دو امام پنجم و ششم بدلیل احتمالی که بین بنی مروان و بنی العباس وجود داشت، از شدت خفقان و سرکوب کاسته شد و به همین دلیل ایشان به بیان زیارت عاشورا مبادت فرمودند:

فضیلت و مترت زیارت عاشورا

بدون تردید زیارت عاشورا در بین ادعیه و زیارات، از ویژگیهای منحصر به فرد و متمایزی برخوردار می باشد، که درک همه آنها با عقل محدود بشر عادی ممکن نیست، لیکن ما بقدر ادراک ناقص خویش، به برخی از این خصوصیات ممتاز اشاره می کنیم:

۱- زیارت عاشورا از احادیث قدسیه است: مرحوم محدث نوری (ره) استاد مرحوم حاج شیخ عباس قمی (صاحب منتهی البیان) در خصوص فضیلت و اهمیت زیارت عاشورا فرموده است: (در فضل و مقام زیارت عاشورا، همین بس که از شیخ دیگر زیارت ها نیست، که به طاهر از اثناء و املائی معصومی باشد، هر چند که از قلوب پاک ایشان جز آنچه از عالم بالا به آنها برسد بیرون نمی آید، ولی این زیارت و لعن و سلام و دعا از خداوند متعال به جبرئیل امین و از او به خاتم النبیین رسیده است).

(رجوع شود به کتاب تحف الزائر - محدث نوری)

علاوه بر مرحوم میرزا حسین نوری، بزرگان دیگری از علای شیعه، من جمله مرحوم علامه مجلسی (ره) به قدسی بودن زیارت عاشورا تاکید ورزیده اند.

(بحار الانوار - جلد ۱۰۱ - صفحه ۲۹۶)

۲- متن و محتوای عظیم زیارت عاشورا: این زیارت شریف بلحاظ محتوا و متن از بسیاری از زیارات متمایز است. نقل است از مرحوم آیت الله بخت (قدس سره) که فرموده بودند: (متن زیارت عاشورا به عظمت آن گواه است، مخصوصاً با ملاحظه آنچه در سند زیارت عاشورا از حضرت امام صادق (ع) خطاب به صفوان رسیده است).

(کتاب آینه حقیقت امام حسین (ع) در کلام آیت الله بخت - رحمتی)

عظمت متن زیارت عاشورا از اجر و ثوابی که در روایات معتبر متعدد برای زائران حضرت باقرات زیارت عاشورا آمده است، مشخص می شود.

صد میلیون درجه مقام برای زائر، تعلق عنوان شهید برای زائر مطابق با اصحاب امام حسین (ع) در روز عاشورا، ضمانت حضرت حق تعالی در برآوردن تمامی حاجات زائر و

رسیدن او به مقام متجرب الدعوه، محو شدن گناہان و سائر ثوابها و آثاری که در اثر زیارت حضرت سید الشهداء با قرانت زیارت عاشورا وعده داده شده است، گویای اسرار عجیب و شگفت انگیزی می باشد که به این زیارت شریف اختصاص دارد.

بجنین تاکید امامان معصوم بر تلاوت زیارت عاشورا، گویای عمق مفاد این زیارت است و ضرورت و تدبر در متن آن را مشخص می سازد.

۳ - آثار و نتایج منحصر به فرد زیارت عاشورا: در روایت صفوان از حضرت امام صادق (ع) آمده است که فرمودند: (صفوان، این زیارت و دعا را بخوان و بر آن مواظبت کن، به درستی که من چند چیز را بر خواننده آن تضمین می کنم:

الف - زیارتش قبول شود.

ب - سعی و کوشش وی مشکور باشد.

ج - حاجات او هر چه باشد برآورده شود و ناامید از درگاه خدا برنگردد.

ای صفوان، این زیارت را با این ضامن از پدرم یاقم، و پدرم از پدرش تا امیر المؤمنین (ع) و ایشان از رسول خدا (ص) و رسول خدا (ص) از جبرئیل امین، و او هم از خداوند متعال نقل می کند، و هر کدام این زیارت را با این ضامن تضمین کرده اند، و خداوند به ذات اقدس خود قسم یاد نموده که: هر کس این زیارت و دعا را بخواند، دعا و زیارت وی را بپذیرم، و خواسته اش هر چه باشد برآورده سازم).

(مفتاح الجنان - شیخ عباس قمی)

اینگونه تضمین اجر و ثواب در هیچ یک از ادعیه و زیارات دیگر ملاحظه نمی شود و می توان آنرا منحصر بفرد دانست، بعلاوه فرمایشات مکرر معصومین (ع) در ثواب قرائت این زیارت که قبلاً اشاره شد و در دو کتاب شریف کامل الزیارات و بحار الانوار - جلد ۹ منعکس است.

۴ - لعن اشخاص در زیارت عاشورا: در آیات قرآن کریم گروه های مختلفی مورد لعن و نفرین خداوند متعال قرار گرفته اند، که از جمله به: ستمکاران و ظالمین، قاتلان و متعبدیان به

حیات مؤمنین ، دروعلویان در ادای شهادت ، آزار دهنندگان پیامبر اکرم (ص) ، منافقین و کفار ، مفسدان در زمین ، قطع رحم کنندگان ، نسبت ناروا دهنندگان به زنان مؤمنه و کتمان کنندگان حق می توان اشاره کرد ، که این بهت وجه مشترک آیات الهی و مفاد زیارت عاشورا است که در آن آل زیاد ، آل مروان ، بنی امیه به عنوان بنیانگذاران ظلم و جور بر خاندان و اهل بیت پیامبر (ص) ، دور کنندگان ایشان از مقام و جایگاه خلافت و هدایت مردم ، قاتلان ایشان ، سبب چینان و تمسید کنندگان قتل خاندان ولایت و مشارکت کنندگان بر کشتن آنان ، مورد لعن قرار گرفته اند .

بعلاوه اشخاصی همچون عبیداسد بن زیاد ، عمر بن سعد ، شمر بن ذی الجوشن ، اباسنیان ، معاویه ، یزید بن معاویه و گروهایی که برای جنگ با حضرت سید الشهداء (ع) و بروز چنین مصیبت بزرگی با آنان همکاری و مساعدت نمودند ، به صراحت لعن گردیده اند .

۵ - مهدویت و زیارت عاشورا: در دو فراز از زیارت عاشورا ، زائر از خداوند روزی

می طلبد تا در رکاب امام زمان (عج) خونخواه امام شهید خویش باشد:

فَسأل الله الذي اكرم متكلم و اكرمنى بك ان يرزقنى طلب ثارك مع امام منصور
من اهل بيت محمد (ص).

فَسأل الله الذي اكرمنى بمعرفتكم و معرفه اولياكم ... و ان يرزقنى طلب ثارى مع
امام هدى ظاهر ناطق بالحق منكم ...

بر اساس روايات معتبره، اهتمام خون بناحق ريخته سيد الشهداء (ع) از اقدامانى است كه
حضرت مهدى (ع) پس از ظهور بدان اقدام مى فرمايند و بهمين دليل از اسامى مبارك
ايشان «مستم آل محمد (ص)» عنوان شده است. اين كونه بين قيام قائم آل محمد (ص) و
واقعۀ عاشوراييوند محكم و استوارى برقرار مى شود و چنانكه در روايات متواتر تصريح شده
است: قائم ما از ستم كنندگان به حسين (ع) اهتمام خواهد گرفت .

(اصول كافى - جلد ۱ - ص ۴۶۵)

اين موضوع در ادعيه و زيارت ديكرى همچون دعائى نذبه و زيارت ناحيه مقدسه نيز ذكر
شده است.

چنانکه در روایات متعدد من جمله روایت منقول از حضرت ابوالحسن الرضا امام هشتم (ع) آمده است، انتقام خون امام حسین (ع) از نسل به جای مانده از قتلان کربلا که به جنایت پدران خویش راضی هستند، گرفته خواهد شد. (بیای ممدی (ع) در قرآن - سید هشتم بحرانی - ص ۲۲۷) و یا از قاتلانی که در زمان ظهور حضرت صاحب الزمان رجعت می کنند تا به سزای جنایات خود برسند گرفته می شود.

(بحار الانوار - ج ۵۳ - صفحه ۳۹)

۶ - مداومت بر قرائت زیارت عاشورا: علاوه بر توصیه حضرت امام صادق (ع) به صفوان بنی بر قرائت زیارت عاشورا و موانعت از آن، که حکایت از اهمیت مداومت بر تلاوت این زیارت شریفه دارد، دستور سایر امامان معصوم (ع)، بویژه وجود مقدس امام زمان (ع) که در تشریف برخی بزرگان به محضر ایشان صادر فرموده اند، حاکی از ضرورت و فوائد مداومت بر قرائت زیارت عاشورا دارد، چنانکه در تشریف حاج سید احمد رشتی یاسید بحر العلوم به محضر امام زمان (ع) بر این مهم تاکید شده است.

بعلاوه تاکید بر قرائت این زیارت برای برآورده شدن حاجات و نیازها و رفع گرفتاریهای شخصی و عمومی، توصیه به تلاوت آن در اغلب مناسبت ها اعم از ایام مبارکی همچون لیلی قدر، ایام البیض و یا شهادت خاندان اهل بیت، و تجزیهاتی که بزرگان از مداومت بر قرائت زیارت عاشورا نقل کرده اند و کرامات و معجزاتی که در فضیلت تلاوت آن ذکر شده است، این زیارت شریف را از دیگر ادعیه و زیارات متمایز می سازد.

۷- سجده انتهایی زیارت عاشورا: دستور به سجده در مقابل خداوندیکتا، در پنج زیارت دیگری از المان ملاحظه نمی شود، بلکه این امر تنها به زیارت عاشورای امام حسین (ع)، اختصاص دارد، و این مهم نشانه اوج پیوستگی معنوی بین زیارت عاشورا و حضرت سید الشهداء (ع) با عبودیت و بندگی خداوند است، که قیام و نهضت آنحضرت نیز بر این استوار بوده است.

در یک تعبیر عرفانی از سجده انتهایی زیارت عاشورا، گفته شده است که این سجده به یاد

آخرین سجدہ حضرت ابا عبدلہ (ع)، مقرر گردیده است و زائر زیارت خویش را با آنچه در ساعات واپسین حیات دنیوی آن امام شہید واقع شده است، ہماہنگ می سازد.

زیارت عاشورا در کلام بزرگان

در بسیاری از منابع اصیل و معتبر بزرگ شیعہ، اعم از معتدین و متأخرین، زیارت شریف عاشورا با ذکر اسناد، سلسلہ راویان، آداب قرأت و یا شرح متن آن ملاحظہ می شود و اکثر علمای شیعہ کوشیدہ اند تا فضایل این زیارت را متذکر شوند و پیروان اہل بیت (ع) را بہ تلاوت مداوم آن تشویق نمایند، کہ بلحاظ رعایت اختصار تنها بہ برخی از این منابع اشارہ می کنیم:

۱- کتاب لؤلؤ النضید فی شرح زیارۃ مولینا ابی عبدلہ الشہید (ع) - اثر شیخ نصرانہ

(صفحہ ۲۶۵)

شبستری

۲- کتاب بحار الانوار - اثر علامه مجلسی

(جلد ۹۸ - صفحه ۳۰۰)

۳- کتاب الذریعة الی تصانیف الشیعه - اثر علامه شیخ آقا بزرگ تهرانی

(جلد ۱۵ - صفحه ۳۹)

۴- کتاب تحفۃ الزائر - اثر علامه مجلسی

(صفحه ۹۸)

۵- کتاب الصدف المسمون - اثر علامه مولا الشریف شیروانی

(جلد دوم - صفحه ۱۹۲)

۶- کتاب ثناء الصدور فی شرح زیارة العاشور - اثر حاج میرزا ابوالفضل تهرانی

(جلد یکم - صفحه ۱۱۰)

۷- کتاب انیس المتعلّدين - اثر شیخ محمد حسین نجبة الفقہانی

(صفحه ۱۸)

۸- کتاب ادب الزائر - اثر علامه شیخ عبدالحسین امینی

(صفحه ۶۰)

۹- کتاب جامع الزیارات و الادعیة - اثر آیت الله سید عزیز الله امامت کاشانی

(صفحه ۴۴)

۱۰- کتاب ضیاء الصالحین - اثر حاج سید احمد مستطاب تبریزی نجفی

(صفحه ۱۹۵)

۱۱- کتاب مجمع الفوائد - اثر آیت الله سید عزیز الله امامت کاشانی

(صفحه ۳۵۹)

۱۲- کتاب گلزار اکبری - اثر حاج شیخ علی اکبر نهاوندی

(صفحه ۲)

اسرار و پیام های زیارت عاشورا

از سوگند خداوند متعال به عزت و ذات اقدس خویش برای اعطای پاداش عظیم به
زائرین حضرت امام حسین (ع)، که با زیارت عاشورا آن حضرت را زیارت
می کنند، چنین برداشت می شود که در متن این زیارت شریف اسرار ویژه ای
نهفته است. گرچه وقوف بر تمامی این اسرار با نقصان عقول انسانها ممکن نیست،

لیکن زائربابتد بر در فرازهای این زیارت و از رهگذر قرانت با اخلاص و حضور قلب آن می تواند بر برخی از آنها واقف گردد و به مقامی که خداوند تعالی بدان وعده فرموده است، تقرب یابد و از آثار و دستاوردهای شگفت آور آن بهره جوید.

برخی از این دستاوردها عبارتند از:

- ۱- تفسیر ماندگار نهضت عاشورا: برخی از محققین زیارت عاشورا را بهترین مفسر واقعه جانوز عاشورا دانسته اند و معتقدند اگر زیارت عاشورا نمی بود، این نهضت حیات بخش و ظلم ستیز به دستی تفسیر و ماندگار نمی شد، چنانکه در متن زیارت به عظمت این سوک عظیم و مصیبت عظمی بر همه مسلمانان بلکه بر تمامی اهل آسمانها و زمین تصریح شده است:
- لقد عظمی الرزیه و جلت و عظمی المصیبه بک علینا و علی جمیع الاسلام و جلت و عظمی مصیبتک فی السموات علی اهل جمیع اهل السموات.
- ... مصیبت ما اعظمها و اعظم رزیتها فی الاسلام و فی جمیع السموات و الارض...

۲- تقویت روحیهٔ ظلم ستیزی: در سراسر این زیارت شریف، با لعن و نفرین بر ستم پیشگانی که بزرگترین جنایت را مرتکب گردیدند، و بیزارای از ظالمین، که سبیل فساد و ستم بوده اند، روحیهٔ ظلم ستیزی زائر به اوج می رسد، تا آنجا که او روزی می طلبد تا در رکاب امام مظهر (ع) به خونخواهی امام شهیدش اقدام کند:

... ان یرزقنی طلبِ ثارک مع امامٍ منصورٍ من اهل بیت محمد، صلی الله علیه و آله...

... و ان یرزقنی طلبِ ثاری مع امامِ هدیِّ طاهرٍ ناطقٍ باحقِ مکرم...

۳- استحکام پیوند معنوی با خاندان اهل بیت (ع): زائر با قرائت زیارت عاشورا، پس از اعلام بیزارای جستن از جنگ طلبان و اعلان جنگ به دشمنان اهل بیت (ع) و هواداران و پیروان ستمگران، اعلام موالات و دوستی با اهل بیت (ع) و دوستان ایشان می کند و بر اصل «تبری» و «تولی» که قرآن کریم، پیامبر عظیم الشان اسلام و امامان

شیعه (ع) بر آن تاکید داشته اند ، پای می فشارد و در این راه مقدّس ، ثبات قدم و استواری در دنیا و آخرت مطالبه می کند:

...وان شئت لی عندکم قدم صدق فی الدنیا والآخره...

این پیوند معنوی و محبت تا بدان حد تشدید و تحکیم می شود که زائر از پروردگار خدیش طلب می کند که زندگانی اش را همچون زندگی حضرت محمد (ص) و آل محمد (ص) قرار دهد و مردنش را نیز مانند مردن محمد و آل محمد (ص):

اللهم اجعل میهای میا محمد و آل محمد (ص) ، و ماتی مات محمد و آل محمد (ص).

۴- اجتناب از خطر انحراف و کجروی: زیارت عاشورا در حقیقت نوعی اعلام مواضع شیعه و تبیین خط فکری آن است .

زائر با قرات زیارت عاشورا ، مراتب پیروی مطلق و بی قید و شرط خود از وجود

شریف سید الشهداء (ع) و معیت با ایشان در دنیا و آخرت را هدف گذاری و از

خداوند متعال مطالبه می کند: ... ان یجعلنی معکم فی الدنیا و الآخرة...

چنانکه در روایتی امام حسین (ع) «مصبح الهدی» و «سفینه النجاة» معرفی شده است،
 و زیارت عاشورا نیز در واقع چراغ هدایتی است که شیعیان با مداومت در تلاوت همراه
 با تدبیر و اخلاص آن، در راه صحیح و صراط مستقیم گام می‌گذارند، و از تاریکی جهل،
 گمراهی، انحراف و کجروی، نجات پیدا خواهند کرد.

۵ - ترویج روحیه شهادت طلبی و ایثار: زائر حضرت سید الشهداء (ع) با الهام از
 نهضت عاشورا، آمادگی خود را برای مجاهده در دفاع از دین و حق اعلام می‌دارد، از
 دشمنان و محاربینی که با آن حضرت به جنگ پرداختند تبری و یزاری می‌جوید، با دوستان
 اهل بیت (ع) اعلان دوستی می‌کند و با دشمنان و جنگجویان علیه دین، تا روز قیامت
 اعلام دشمنی و جنگ می‌نماید، و مراتب ایثار و فداکاری خود را در راه خدا ابراز می‌کند:
 ... انی سلم لمن ساکلم، و حرب لمن حاربکم، و ولی لمن والاکم، و عدو لمن
 عاداکم ...

... و حرب لمن حاربکم الی یوم القیامة ...

ع- الگوسازی از شهیدای کربلا: زائر در سجده زیارت عاشورا سر بر آستان عبودیت حق می‌ساید و از او روزی می‌طلبد تا از شفاعت حضرت امام حسین (ع) در روز قیامت بهره‌مند شود و در راهی که آن امام شهید و یاران با وفایش، به عنوان قهرمان مبارزه با ظلم و ستمگری و نمونه‌های عینی بندگان تسلیم خداوند، کام نهادند و خون پاشان را اثر کردند، ثابت قدم بدارد:

اللهم ارزقني شفاعته الحسين (ع) يوم الورد، وثبت لي قدم صدق عندك مع الحسين و اصحاب الحسين، الذين بذلوا مجهم دون الحسين (عليه السلام).

۷- جریان‌شناسی: یکی از نکات مهم و کلیدی در زیارت عاشورا، شناسایی و معرفی جریانی است که بنای ظلم و جور را ایجاد نمودند، و با تم بر اهل بیت (ع)، ایشان را از مقام و مرتبتی که خداوند برای آنان مقرر فرموده بود تا در منصب خلافت الهی مردم را به صلاح و سداد هدایت نمایند، جلوگیری نمود، و با کشتن یازمین چینی در قتل ایشان به پیکار با خاندان وحی پرداختند:

... ولعن الله امّة دفتکم عن مقامکم ، وازالکم عن مراکمم اتی ربکم الله فیها ، ولعن
 الله امّة قتلتکم ، ولعن الله الممهدین لهم بالکفین من قتالکم ...

این جریان تنهابه کسایکه در واقعه عاشورا امام حسین (ع) و یارانش را به شهادت رسانیدند
 ، خلاصه نمی شود ، بلکه نقطه آغازین آن از سقیفه بود و در نسل آل زیاد ، آل مروان ،
 بنی امیه به سرکردگی اباسفیان ، معاویه و یزید تداوم یافت ، و به دست ابن مرجاث (ابن
 زیاد) ، عمر بن سعد و شمر بن ذی الجوشن تحقق بخشید و بایاری هواداران و پیروانشان به
 وقوع چنین سوک عظیمی منجر شد و دشمنان اسلام و خاندان پیامبر (ص) را رسوا نمود.

اشاری این جریان شوم و مخرب در زیارت عاشورا روشن می سازد که این حرکت
 بصورت برنامه ریزی شده و باهدف منحرف ساختن جامعه اسلامی از مسیریک پیامبر
 اکرم (ص) بر اساس وحی الهی پایه گذاری فرموده بود ، صورت پذیرفته است و به هیچ
 وجه جنبه یک حادثه و واقعه اتفاقی و متطبی نداشته است .

۸- ترتیب تولی و تبری: چنانکه در متن زیارت عاشورا ملاحظه می شود ، زائر پس از تبری

از ظالمان و ستم پیشگان، و طلب لعن و نفرین ابدی، بیزاری از آنان را وسیله تقرب و نزدیکی به خداوند و دوستی با پیامبر اعظم (ص) و خاندان پاک او قرار می دهد، و با اعلام ارادت به ساحت ایشان، مرزهای عقیده و مسیر زندگی خویش را مشخص می سازد:

- اللهم انی اتقرب الیک فی هذه الیوم و فی موقفی هذا و آیام حاتی بالبراءة منهم و اللعنة علیهم و بالموالاة لنینک و آل نینک علیه و علیم السلام .

- برنت الی الله و الیکم منهم و اتقرب الی الله ثم الیکم بموالاةکم و موالاة و لیکم...

۹- احیای مکتب اسلام : مضمون فرازمای زیارت عاشورا بازگشت به اسلام ناب و اصلی است که پیامبر اکرم (ص) آنرا بر اساس وحی الهی و با تحمل زجرها و مصائب فراوان پایه نهاد، لیکن با محروم ساختن جانشینان صالح ایشان، از مسیر الهی خویش منحرف گردیده بود که با بذل خون پاک حضرت سید الشهداء (ع) و اصحاب وفادارش از سقوط حتمی و انحراف بی بازگشتی که انتظار می رفت، برای همیشه نجات یافت و برای ابد بیدار و استوار ماند، و مکتب اهل بیت (ع)، به عنوان پاسدار اصلی اسلام ناب محمدی

(ص) به پاس این قیام جاودانه شد، و به تعبیر شیخ الطائفه، زیارت عاشورا سبب احیای مکتب اسلام در راه هدف خاندان اهل بیت (ع) شد.

(مصباح المسجّد - شیخ طوسی - صفحه ۵۴۲)

کرامات و معجزات توّل به زیارت عاشورا

در منابع متعددی که در زمینه نهیست زیارت عاشورا تدوین و منتشر شده است، کرامات و معجزات شگفت انگیزی راجع به آثار قرائت این زیارت شریف ذکر گردیده است که به عنوان نمونه و عبرت، به مواردی از آنها اشاره می‌کنیم:

۱- رفع وبا و طاعون و توقف کشتار شیعیان عراق، که در اثر چند روز قرائت کامل زیارت عاشورا با صد لعن و سلام توسط شیعیان سامراء و به امر حضرت آیت الله میرزای شیرازی بزرگ واقع گردید.

(کتاب کرامات امام حسین علیه السلام)

۲- رفع قلمی و نکرانی از مردم و نزول رحمت الهی از آسمان که در نتیجه قرانت دسته جمعی زیارت عاشورا توسط پهل طلبه متدین در مسجد شریف بگرامان، با صد لعن و سلام و دعای علقمه و توسل به حضرت موسی بن جعفر (ع) و حضرت ابوالفضل العباس (س) و حضرت علی اصغر (س) به امر مرحوم آیت الله حاج سید محمد حجت کوه کمری حاصل گردید.

(کتاب کربیه اهل بیت - س - صفحه ۴۸۱)

۳- کشف پیکر تازه و سالم مرحوم حاج شیخ صدر ابادکوبه ای، از علمای بزرگ شیعه، بدینال تخریب مزار شریف ایشان پس از بیست و سه سال از زمان وفات ایشان در دار السلام، که ایشان همواره در قرانت زیارت عاشورا مداومت و تقیید ویژه داشت و هچگاه تلاوت آن زیارت را ترک نفرمود.

(شرح زیارت عاشورا و داستانهای شگفت آن - صفحه ۲۳)

۴- بسیاری از بزرگان و علمای شیعه همچون مرحوم آقا نجفی اصفهانی، مرحوم حاج شیخ عبدالنبی اراکلی و آیت الله سید نجفی قوچانی، هنگامی که دچار حاجت های لاعلاج و مشکل

می شدند، با توسل به قرانت زیارت عاشورا و یا مقرر کردن چلّه (چهل روز مداوم) زیارت عاشورا، حوائج ایشان برطرف و اجابت می گردید، لذا دیگران را به مداومت در تلاوت این زیارت شریفه توصیه می نمودند، که نمونه های بسیاری از آنها در کتب مختلفی که در باب شگفتیها و کرامات زیارت عاشورا نثارش شده است، ذکر گردیده است.

(رجوع شود به کتاب زیارت عاشورا و آثار شگفت آن)

۵- بر اساس نقلهای مؤثق از علما و متنبین، بسیاری از بیماران صعب العلاج در نتیجه مداومت بر قرانت زیارت عاشورا، مانند ماجرای شفای چشم فرزند آقای حاج سید محمود بخوردی، که یک چشم او بکی نابینا گردیده بود و چشم دیگر وی نیز به نظر پزشکان متخصص داخلی و خارجی در معرض نابینایی بود، به نقل از حضرت آیت الله شیرازی زنجانی، از مراجع معاصره عنوان برکات قرانت این زیارت شریف ذکر شده است.

(پایگاه اینترنتی تیان)

توصیه امامان به مداومت بر زیارت عاشورا

آنچه از امامان شیعه (ع) روایت شده است، مایه ایشان بر زیارت حضرت سید-
الشهداء (ع) و بیان اهمیت و فضایل بسیار بر مداومت قرأت زیارت آن حضرت
است، که به نمونه یابی از آن اشاره می کنیم:

حضرت امام باقر (ع) در تعبیری عجیب فرموده اند که: (اگر مردم می دانستند در زیارت
امام حسین (ع) چه فضیلتی است، از شوق آن می مُردند، و حسرت رسیدن به آن
پاداش با جسم و روح آنها را پاره پاره می کرد). (بحار الانوار - علامه مجلسی - جلد ۱۰۱ - ص ۱۸۸)
از حضرت امام صادق (ع) نیز روایت شده است که فرمودند: (زیارت امام
حسین (ع) را فرو نگذار، که خدا عمرت را طولانی، و روزی ات را زیاد می کند، و زندگی با
سعادت و مرکب با شهادت به تو خواهد بخشید).

همچنین آن حضرت به صفوان فرمودند: (زیارت عاشورا بخوان، و از آن مواظبت
کن).

(بحار الانوار - جلد ۹۸ - صفحه ۳۰۰)

در برخی روایات وارده از امامان معصوم (ع)، قرانت زیارت عاشورا بر هر مؤمنی که
 اقرار به امامت آن حضرت داشته باشد، واجب دانسته شده است. (بحار الانوار - جلد ۱۰۱)
 و آن کس را که بدون عذر موجه زیارت حضرت امام حسین (ع) را ترک کند، مستوجب
 آتش جهنم می داند. (بان نج - صفحه ۴) در پاره ای از روایات معصومین (ع) نیز زیارت
 آن حضرت از خصائص و علامت های شیعه اهل بیت (ع) معرفی شده است.

(نج قبل)

تاکید ویژه حضرت بقیة الله الاعظم، امام زمان (عج)، در جریان تشرّف مرحوم حاج
 سید احمد رشتی، تاجر متدین و سرشناس ساکن رشت، به محضر شریف ایشان که مختصر
 مابرا حسب نقل کتب منابع معتبر شیعه شرح ذیل است:

مرحوم سید احمد رشتی با گروهی از همشریان و دوستان خویش عازم سفر حج می شوند، که در
 مسیر حرکت خود برای تشرّف به بیت الله الحرام از همفران خویش جدای افتد و دچار
 حال اضطراب و تنهایی می شود، لذا باتوکل به محضر مبارک امام زمان (عج) مشرّف

می شود، که آن حضرت نامبرده را ابتدا به خواندن نافه هدایت فرمودند، که کشیدنی حاصل نشد، پس او را به قرائت زیارت جامعه کبیره توصیه می فرمایند ولی منجر به پیدا کردن راه نشد، سرانجام ایشان سید احمد رشتی را به قرائت زیارت عاشورا بالعن و سلام و دعای علقمه امر می فرمایند، و پس از رساندن او به قافله دوستانش، دست مبارکشان را بر زانوی وی نهاده و او را به مراقبت در قرائت نافه، زیارت عاشورا و زیارت جامعه توصیه می فرمایند و سه بار آن را تکرار می کنند، و از دیگران سید احمد رشتی غائب می شوند.

(کتاب نجم الثاقب - محدث نوری، بحار الانوار - جلد ۹۸ - صفحه ۲۹۰)

سیره بزرگان در انس با زیارت عاشورا

مروری بر سیره بزرگان، علما و صاحبان بصیرت حکایت دارد که ایشان علیرغم همه مسئولیتها در زمینه اداره امور دینی و علمی مردم و مراجعات بسیار، به قرائت زیارت شریف عاشورا معتقد و ملتزم بوده اند، و علاوه بر مداومت خویش، دیگران را بر

قرانت مداوم آن توصیه و سفارش می فرموده اند، که به نمونه بلایی از این تاکیدات اشاره می کنیم:

از مرحوم شیخ رجعلی خیاط، عارف روشن ضمیر و سالک الهی، نقل شده است که می فرمود: تا زنده اید زیارت عاشورا را از دست ندهید، زیرا در عالم معنا به من توصیه کرده اند که این زیارت را بخوان.

(کتاب کیبای محبت - محمد محمدی ری شری - صفحه ۲۲۰)

فقیه عارف و مرجع بزرگوار، مرحوم آیت الله بهجت فومنی (ره) فرموده بودند که: استاد ما، مرحوم حاج شیخ محمد اصفهانی از خداوند خواسته بود که در آخرین لحظات عمرشان زیارت عاشورا را بخوانند و سپس قبض روح شوند، و دعایشان هم متجرب شد و پس از پایان این زیارت، درگذشتند.

(کتاب آینه حقیقت امام حسین (ع) در کلام آیت الله بهجت - رحمتی)

- برخی از علما و بزرگان با هدف برآمدن حاجات خود به چهل روز پیاپی به قرانت

زیارت عاشورا در اوقات معین می پرداختند و آن را بسیار مجرب می دانستند، و مردم را نیز به توسل به این زیارت شریف برای رفع مشکلات و حل معضلات توصیه می فرمودند.

گلچین فرازهایی از زیارت عاشورا

بی تردید زیارت عاشورا حاوی دریایی از معارف الهی، عشق و دلداری به ولایت، تنفرو بیزاری از سگبران و متعذیان به حریم ولایت و دفع از حق و عدالت تا سرحد شهادت و بذل حیات خویش است، و در شرح این زیارت شریف نجات ارزنده ای توسط شارحین بیان شده است که ذکر آنها مقتضای این مقال و شرح مختصر نیست، لیکن برای خوشه چینی از این شجره پُربار و بابرکت، تنها به ذکر چند فراز از این زیارت بسنده می کنیم:

۱- منظور از لقب «ماراسد»: در فراز آغازین زیارت عاشورا چنین بر مولایمان، امام

حسین (ع) سلام می دهیم:

السلام علیک یا ثار الله و ابن ثاره...

واژه «ثار» هم به مفهوم «انتقام و خون خواهی» است، و هم به معنای «خون» و منظور کسی است که خون او طلب می شود.

(کتاب مجمع البحرین - الطریحی - جلد یکم - ص ۲۳۷)

جمع بین معانی مختلفی که درباره واژه «ثار الله» بیان شده نیست که خداوند متعال ولی خون حضرت سید الشهدا (ع) است، که در کربلا بر زمین ریخته شد، زیر اتمامی المان معصوم و اهل بیت پیامبر اکرم (علیهم السلام) آل الله نامیده می شوند، لذا تعرض به حریم ایشان، تجاوز به حرمت الهی محسوب می شود، و خون بهای امام حسین (ع) متعلق به خداوند است و او آن را انتقام خواهد کرد.

(در سبانی از زیارت عاشورا - جواد محنتی - صفحه ۱۴)

در قرآن کریم نیز به صراحت آمده است: **وَمَنْ قَتَلَ مَطْلُومًا فَهُدَجَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا.**

(سوره اسراء - آیه ۳۳)

یعنی: آن کسی که مظلوم کشته شده، برای ولیش سلطه (حق قصاص) قرار دادیم.
در فرهنگ شیعه، خون امام حسین (ع)، نماد ظلم ستیزی، حق طلبی و عزت خواهی شناخته شده است.

۲- در نخستین فراز زیارت عاشورا که به سلام بر وجود مقدس حضرت ابا عبدالله (ع) اختصاص یافته است، عنوان «الوتر الموتور» به آن حضرت داده شده است: (سلام بر توباد، ای کشته ای که خون کسانش نیز ریخته شده است).

«وتر» بلحاظ لغوی در معانی: تنها، جنایت، یگانه، نقص و خون بکار رفته است، و آن به کسی اطلاق می گردد که نزدیکان وی کشته شده، ولی انتقام او گرفته نشده است.

بنابراین می توان حضرت سید الشهداء (ع) را آن یگانه ای دانست که خودش و نزدیکانش مورد جنایت قرار گرفتند، لیکن انتقام خون آنان هنوز گرفته نشده است و مقرر گردیده تا حضرت امام عصر (ع) منتقم خون آن حضرت و یاران با وفایش باشد،

چنانکه در ادعیه و زیارات متعدّد، از جمله فرازهای همین زیارت شریف و زیارت ناحیه مقدّسه و دعای ندبه، بدان تصریح و تاکید گردیده است.

۳- در فرازی از زیارت شریف عاشورا در وصف یزید بن معاویه بصورت اشاره چنین آمده است:

... و ابن اَکْثَرِ الْاَلْبَادِ، اللَّعِينُ بْنُ اللَّعِينِ، عَلِیُّ لِسَانِکَ وَ لِسَانُ نِیکِ صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آله...

یعنی: پسر (هند) جگر خوار، که ملعون پسر ملعون است، بر زبان تو (خداوند) و زبان پیامبرت (ص)...

مقصود از «اَکْثَرِ الْاَلْبَادِ» ماجرایی هند جگر خوار (مادر پلید یزید) است که در جنگ اُحد در اقدامی سبانه به شگفتن بدن مقدّس حضرت حمزه سیدالشهداء (س) مبادرت نمود و با خارج نمودن جگر آن حضرت، آن را به دندان کشید و به هند «جگر خوار» معروف گردید.

بطلاوه معاویه و پدرش ابا سفیان، پدر و جد نیند، در زمان حیات پیامبر گرامی اسلام (ص) پس از آنکه ایشان در رؤیا مشاهده فرمودند که میمونها از نبر مقدسان بالا میروند، مورد لعن آن حضرت قرار گرفتند، همانکه در قرآن کریم به عنوان «شجره ملعونه» معرفی گردیدند.

(سوره اِسرائ - آیه ۶۰)

۴- فلفه لعن در زیارت عاشورا: برخی اشخاص با استناد به دستور قرآنی بنی بر عدم سب و دشنام نسبت به خدایان مشرکان (ولا تسبوا الذین یدعون من دون الله)

(سوره انفام - آیه ۱۰۸)

نسبت به لعن های مکرر در زیارت عاشورا اعتراض و انقاد دارند. این گروه تصور می کنند که تکرار لعن بر خاندان بنی امیه و ستمگرانی که بر اهل بیت پیامبر (ص) و جمعی از یاران سید الشهداء ظلم و ستم روا داشتند، چهره ای خشن از این زیارت تداعی می کند، حال آنکه علت این برداشت، عدم توجه به فلفه لعن و تصور نادرست از مفهوم آن است. برخلاف تصور بسیاری افراد، لعن اشخاص یا جریانها در زیارات و ادعیه، اسلأ به

مفهوم ناسزاگویی و فحش به آسان نیست، بلکه «لعن» نقطه مقابل «رحم» است و «لعنت» در برابر «رحمت» قرار می گیرد، و طبعی است که هر انسان از جمله مسلمان، عده ای را «مرحوم» و مشمول رحمت خداوند، و گروهی را «لمعون» یا دور از رحمت خدا می شناسد، و آنکه که دوستان خویش و دشمنانش را مورد شناسایی قرار می دهد، بر آنکه مطابق شاخصه های الهی و دینی دوست او هستند، مرحوم اطلاق می کند، و دشمنانش را لمعون خطاب می کند. لذا لعن و سلام در زیارات و اوعیه، همان تفسیر اصل تولی و تبری در اسلام است و جنبه ناسزاگویی و فحاشی ندارد.

در آیات قرآن کریم نیز موارد بسیاری وجود دارد که خداوند کافران (سوره احزاب- آیه ۶۴) و کسانی که خداوند و پیامبرش را آزار می دهند (سوره احزاب- آیه ۵۷) مورد لعن خویش قرار داده است.

۵- ترتیب لعن و سلام در زیارت عاشورا؛ چنانکه در فرازهای آخرین زیارت عاشورا ملاحظه می شود، زائر ابتدا صد بار بر سنگمرانی که در حق پیامبر اکرم (ص) و خاندان مکرمش

ستم روا داشتند، و آنکه ظلم بر ایشان را تبیّت نمودند، و نیز کسانی که با حضرت امام حسین (ع) به کارزار برخاستند یا قاتلین آن حضرت را بهرایی و پیروی نمودند، لعن و نفرین می فرستد، آنکه صد بار بر وجود شریف حضرت سید الشهداء (ع) و ارواحی که در حرم او جای گرفتند، سلام ابدی نثار می کند، و مجدداً بر شخص آن حضرت، و حضرت علی اکبر (س) فرزند کرامی ایشان، و فرزندان بزرگوار امام حسین (ع) و اصحاب باوفای آن حضرت درود می فرستد.

این رویه حکما و عرفاست که در مسیر تعالی روح، ابتدا انسان خویشتن را تخلیه می نماید، پس به سوی معبود خویش پرواز می کند.

شیعه زائر نیز، نخست از دشمنان آنحضرت تبری می جوید و خود را پاک و آماده می سازد، آنکه به ایشان اظهار محبت و دوستی (تولی) می کند، تا آنجا که از خداوند «مقام محمود» طلب می کند، و زندگی و مرگ پیامبر (ص) و خاندانش را آرزو میکند، و بواسطه تقرب به وجود شریف امام حسین (ع) در دنیا و آخرت عزّت و وجاهت می طلبد:

اللهم اجعلني عندك وجيهاً بالحسين (ع) في الدنيا والآخرة....

ع- مفهوم «شکر بر مصیبت»: در سجدہ اتمای زیارت شریف عاشورا آمده است:

اللهم لك الحمد حمد الشاكرين على مصابهم ، الحمد لله على عظيم رزقي....

سوال این است که چرا بر چنین مصیبت عظمایی باید شکر کرد؟

پایخ آن است که قیام و نهضت حضرت حسین بن علی (ع)، گرچه از یک زاویه مصیبتی در دناک، نه تنها برای مسلمانان بلکه برای اهل آسمانها و زمین بود (اعظم رزیتانی الاسلام، و فی جمیع السموات و الارض)، لیکن از منظری دیگر، نعمت بزرگی برای اسلام بود، زیرا به برکت شهادت و جانبازی امام حسین (ع) و یاران ایشان، اسلام از مسیر انحرافی که بنی امیه و آل ابوسفیان پس از رحلت پیامبر گرامی (ص) برنامه ریزی کرده بود، نجات یافت و انحراف عظیمی که با حکومت معاویه و نژاد بنام به اوج خود رسیده بود، آشکار گردید، چنانکه حضرت امام حسین (ع) در فریادش فرمودند:

(ان کان دین محمد لم یستقم الا بقبلی، فیا سوف خزینی)

از این منظر نهضت کربلا نعمتی عظیم و بزرگ بود که از سوی خداوند برای نجات مسلمانان، بویژه شیعیان و پیروان اهل البیت (ع) مقرر گردید، و مسیر اسلام و مسلمانان تعیین شد، لذا پیروان آن حضرت، خداوند را بر این لطف و برکت سپاس می گویند و به شکرانه آن سر بر آستان حق می سایند.

۷- در فراز آخر زیارت عاشورا، بر چهار شخص بصورت لعن اشاره شده است:

اللعنم خص انت اول ظالم باللعن منی، و ابداء به اولاً ثم الثانی، و الثالث و الرابع...

بحث های فراوانی در خصوص شناسایی این چهار شخص شده است تا از این لعن های چهارگانه رمزگشایی شود.

در میان تفسیرهای مختلف، بر اساس تفسیر شیخ طوسی، این چهار شخص عبارتند از:

۱- قایل (قاتل هایل) ۲- قدار بن سالف (پی کننده ناقه صالح) ۳- ابن ملجم (قاتل علی ع-) ۴- معاویه (پدر یزید و فرزند ابوسفیان).

(رجوع شود به کتاب شفاء الصدور - میرزا ابوالفضل طهرانی)

آداب قرانت زیارت عاشورا

در آثار بزرگان برای قرانت زیارت عاشورا آداب خاصی ذکر شده است که شیفتهان بهره‌مندی از این کچنه فیض الہی بر رعایت آنها توصیه شده اند. برخی از این آداب و محتات عبارتند از:

۱- قرانت زیارت عاشورا به سه شکل در اخبار و منابع موثق توصیه شده است:

قسم اول، قرانت تفصیلی آن است، که با زیارت و سلام بر حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) بویژه زیارت شریف امین الله، آغاز می‌شود پس از آن دو رکعت نماز زیارت خوانده می‌شود، آنگاه با توجه به جانب آن حضرت سلام کند و صدار کلیمر بگوید، پس زیارت عاشورا را تا انتها با ذکر صدار لعن بر دشمنان و صدمتبه سلام بر آن حضرت قرانت نماید و بعد از سجدہ زیارت دو رکعت نماز زیارت بجا آورد، و چون فارغ گردید دعای صفوان (معروف به دعای علقمه) را بخواند.

قسم دوم، آن است که در روایت علقمه از حضرت امام باقر(ع) آمده است. بدین ترتیب که پس از سلام بر آنحضرت و لعن اعدا و قاتلان ایشان، دو رکعت نماز زیارت بخواند، پس صد مرتبه تکبیر بگوید و متن زیارت عاشورا را با صد مرتبه لعن و صد مرتبه سلام به انتها برساند و پس از سجده دو رکعت نماز زیارت بجا آورد.

(جبه الوافیة - شیخ ابراهیم کفعمی)

قسم سوم، زیارت مختصر آنحضرت است که مطابق قسم دوم عمل می شود، با این تفاوت که در بیان لعن و سلام، پس از ذکر یک مرتبه لعن کامل بنحو مذکور در زیارت، نود و نه بار بگوید: «اللهم العنهم جميعاً»، و پس از ذکر یک مرتبه کامل سلام بر حضرت ابا عبدالله(ع) و اهل بیت و اصحاب ایشان، نود و نه مرتبه بگوید:

السلام علی الحسین(ع)، و علی علی بن الحسین و علی اولاد الحسین و علی اصحاب الحسین(ع). (الصدق المشحون - ملا شریف شیروانی)

۲- از محتبات قرأت زیارت عاشورا از نزدیک و باراه دور، در هر زمان و مکان،

بجا آوردن دو رکعت نماز زیارت است که اغلب پس از قرائت زیارت سید
الشهداء (ع) لازم دانسته اند.

(بحار الانوار علامه مجلسی - جلد ۱۰۱ - صفحه ۳۰۱)

لیکن برخی گفته اند در زیارت از راه دور می توان نماز را قبل از قرائت زیارت عاشورا
خواند، و گروهی تقدّم آن را بر زیارت اولی می دانند و برخی دیگر بجا آوردن دو رکعت
نماز قبل از زیارت و دو رکعت پس از قرائت زیارت عاشورا را مستحب دانسته اند.

(المصباح الهدی - کفعمی - ص ۴۸۲ و ثناء الصدور - میرزا ابوالفضل تهرانی - جلد یکم - صفحه ۹۴)

۳ - درباره ای از نسخه های زیارت عاشورای معروف، بر اساس روایت علقمه از
حضرت امام محمد باقر (ع)، ذکر یکصد بار تکبیر پیش از قرائت زیارت، مستحب دانسته شده
است.

(المصباح کفعمی - صفحه ۴۸۱ و ثناء الصدور، جلد یکم، صفحه ۸۷)

۲ - درباره زمان و مکان برای قرائت زیارت عاشورا، بسیاری از بزرگان، باستناد
روایت صالح بن عتبه، خواندن آن را قبل از زوال، و در زیارت از راه دور در صحرا

یابام خانه متحب دانسته اند.

(المزار - شهید اول - صفحه ۱۷۸ و ثناء الصدور - جلد اول - صفحه ۷۹)

۵ - قرائت دعای صفوان (مشهور به دعای علقمه) پس از قرائت زیارت عاشورا
متحب دانسته شده و بر آن سفارش شده است، که موجب کمال زیارت می شود و
البته شرط صحت آن محسوب نمی گردد.

(ثناء الصدور - جلد یکم - صفحه ۸۹)

۶ - در برخی از منابع، ذکر صمدبار لعن و صدمرتبه سلام در یک مجلس را متحب دانسته و آن را
سبب کمال زیارت و ازدیاد ثواب می دانند (مجمع المسائل - میرزای شیرازی - جلد اول - صفحه ۵۵۹)
کرچه گروهی دیگر گفتن لعن و سلام در یک مجلس را لازم دانسته اند.

(ثناء الصدور - جلد یکم - صفحه ۱۱۹) ۷

۷ - در خبر صفوان از امام صادق (ع) آمده است که فرمودند: اگر در صورت توان هر
روز زیارت عاشورا را به این نحو بخوانی، تمام این ثوابها برای تو خواهد بود (کامل الزیارات)

و در ذیل خبر مزبور به قرانت زیارت عاشورا برای برآمدن حاجات و امور مهم سفارش شده است.

۸- در سیره علما و بزرگان، نیز تخم زیارت عاشورا در چهل روز در ساعت معین و ترجیحاً بعد از نماز صبح و قبل از طلوع آفتاب، برای قضای حاجات و عرض ارادت به ساحت مقدس آن حضرت، ملاحظه می شود.

گرچه در روایات از مداومت چهل روزه در قرانت زیارت عاشورا ذکر می به میان نیامده است، ولی برخی علما و بزرگان بر حسب تجربه چله زیارت عاشورا را در رسیدن به مقاصد مشروع، قضای حوائج و رفع دشمنان و بلاهای کارساز و بی نظیر دانسته اند.

(کتاب درالسلام - محدث نوری)

زین الدین عالم شریف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

وَابْنَ سَيِّدِ الْوَحِيدِينَ

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ

سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ .

سلام بر توبادای ابا عبد الله

سلام بر توبادای فرزند پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله وسلم)

سلام بر توبادای فرزند فرمانروای اهل ایمان

دای فرزند سرور اوصیاء (علیه السلام)

سلام بر توبادای پسر فاطمه (سلام الله علیها)

که بزرگ زنان جهان نیست

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ
وَالْوِزْرَ الْمُتَوَرَّ
السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِكَ وَرَاحِ
الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ
عَلَيْكُمْ مِنْ جَمِيعِ سَلَامِ اللَّهِ
أَبَدًا مَا بَقِيََتْ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ
لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ وَجَلَّتْ وَ
عَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا

سلام بر تو باد ای آنکه خوشتو پدرت خدایند است
 و ای کشته ای که خون کاش نیز ریخته شده است
 سلام بر تو باد و بر آن روانهائی
 که در آستان تو جا گرفتند
 بر همه شما باد از جانب من سلام و رحمت خدا
 همیشه و مستمر، مادام که من زنده ام و شب و روز پاینده باشد
 ای ابا عبد الله
 به تحقیق که بزرگ شدن کواری تو عظیم
 و بزرگ گشت مصیبت به واسطه تو بر ما

وَعَلَىٰ جَمِيعِ أَهْلِ الْإِسْلَامِ
وَجَلَّتْ وَعَظُمَتْ مُصِيبَتُكَ فِي
السَّمَوَاتِ عَلَىٰ جَمِيعِ أَهْلِ السَّمَوَاتِ
فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً آسَسَتْ آسَاسَ
الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً دَفَعَتْكُمْ عَنْ مَقَامِكُمْ
وَأَزَالَتُكُمُ عَنْ مَرَاتِبِكُمْ
الَّتِي رَضِيَ اللَّهُ فِيهَا
وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكُمْ

و جَمِيعِ اهلِ اِسْلام .

و بزرگ و عظیم شد سوگواری تو در .

آسمانها بر تمامی اهل آسمانها .

پس خدای دورکننده از رحمت خود جماعتی را که تائیس اساس .

ظلم و جور بر شما اهل بیت نمودند .

و خدای لعنت کننده گروهی را که دفع کردند شمار از مقام خودتان .

و دور نمودند شمار از مراتب متعالی تان .

که خدا شمارا در آن مراتب قرار داد و هست .

و لعنت کند خدا مردمی را که شمارا کشتند .

وَلَعَنَ اللَّهُ الْمُتَّهِدِينَ لَهُمْ
بِالْمُتَّكِنِينَ مِنْ قِتَالِهِمْ
بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَالنَّاسِ مِنْهُمْ
وَمِنْ أَتْبَاعِهِمْ وَاتَّبَاعِهِمْ وَأَوْلِيَائِهِمْ
يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ
إِنِّي سَلِمْتُ لِمَنْ سَأَلَكَ
وَحَرْبُ لِمَنْ حَارَبَكَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
وَلَعَنَ اللَّهُ آلَ زِيَادٍ وَآلَ مَرْوَانَ
وَلَعَنَ اللَّهُ بَنِي أُمَيَّةَ قَاطِبَةً

و خدای لعنت کنادگر می راکه تهیه اسباب برای
قاتلین شما کردند تا بدان وسیله قادر به پیکار با شما شوند .

بیزاری می جویم بوی خدا و بوی شما از ایشان
و از پیروان و همراهان و دوستان ایشان .

ای ابا عبد الله

همانا من مسالمت می کنم با هر که با شما مسالمت کرد .
و در جنگم با هر که با شما جنگونی کرد تا روز قیامت

و خدا لعنت کند آل زیاد و آل مروان را

و خدا لعنت کند بنی امیه را یکسر

وَلَعَنَ اللَّهُ ابْنَ مَرْجَانَةَ
وَلَعَنَ اللَّهُ عُمرَ بْنَ سَعْدٍ
وَلَعَنَ اللَّهُ شِمْرًا
وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً أَسْرَجَتْ وَ

أَجَمَتْ وَنَفَبَتْ لِفِتَالِكَ
بَابِي أَنْتَ وَأُمِّي لَقَدْ عَظُمَ مُصَابِي بِكَ
فَأَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِي أَكْرَمَ مَقَامَكَ وَ
أَكْرَمَنِي أَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِكَ
مَعَ إِمَامٍ مَنْصُورٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ

و خدای لعنت کناد پسر مرجانه (ابن زیاد) را
 و خدای لعنت کند عمر بن سعد را
 و خدای لعنت کند سمر را
 و خدای لعنت کند گروبی را که اسبهار ازین کردند
 و دمانه و لکام زدند و بر او افتادند برای جنگ با تو
 پدر و مادرم فدای تو باد، همانا بزرگ شصیت من بواسطه تو
 پس درخواست می کنم از خدائی که مقام تو را کریم کرد
 و مرا (ببرکت تو) گرامی داشت، اینکه روزی من فریاد
 که طلب خون تو کنم در رکاب امام نصرت یافته از

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي عِنْدَكَ وَجْهًا بِالحُسَيْنِ
عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
بِأَبَا عَبْدِ اللَّهِ

إِنِّي أَنْقَرْتُ إِلَى اللَّهِ
وَالِإِ رَسُولِهِ وَالِإِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ
وَالِإِ فَاطِمَةَ وَالِإِ الْحُسَيْنَ وَالِإِكَ
بِمُؤَالَاةِكَ وَبِالْبِرَائَةِ مِنْ مَنْ أَسَسَ
أَسَاسَ ذَلِكَ وَبَنَى عَلَيْهِ بُنْيَانَهُ

اے بنِ بیت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ

بارالہام از خودت بواسطہ حسین علیہ السلام

عزیز و محترم فرارده در دنیا و آخرت

ای اباعبد اللہ

ہما من تقرب می جویم بوی خدا

و بوی پایبرش و بوی امیر المومنین

و بوی حضرت فاطمہ زہرا و بوی امام حسن و بوی تو

بہ دوستی تو و بہ بیزاری از ہر کہ تائیس کردہ

اساس این دھلم، را و بنیان بنا نہادہ بر آن

وَجَرَى فِي ظِلِّهِ وَجَوْنٍ عَلَيْكُمْ
وَعَلَى آسِبَائِكُمْ

بَرِئْتُ إِلَى اللَّهِ وَالْبَيْتِ مِنْهُمْ
وَأَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ الْبَيْتِ

عُمُومًا لَكُمْ وَمُؤَالَاةٍ وَلَيْسَ كُمْ

وَبِالْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْدَائِكُمْ

وَالنَّاصِبِينَ لَكُمْ الْحَرْبَ

وَبِالْبَرَاءَةِ مِنْ آسِبَائِهِمْ وَأَنْبَاءِهِمْ

إِنِّي سَلَمٌ لِمَنْ سَأَلَ كُمْ

و دست باز نکنشیده از ظلم و تمسخر شما

و بر شیعیان شما

بیزاری جستم بوی خدایتعالی و بوی شما از ایشان

و تقرب می جویم بوی خدا، آنگاه بوی شما

به موالات شما و دوستی باد و دست شما

و به دوری و تبری جستن از دشمنان شما

و آنانکه بر علیه شما جنگ بپاکنند

و به بیزاری جستن از هواداران و پیروان آنها

همان من مسالمت می کنم با هر که با شما مسالمت کند

وَحَرْبٍ لِمَنْ حَارَبَكُمْ

وَوَلِيٍّ لِمَنْ وَالَاكُمْ

وَعَدُوٍّ لِمَنْ عَادَاكُمْ

فَاسْأَلِ اللَّهَ الَّذِي

أَكْرَمَنِي بِمَعْرِفَتِكُمْ وَمَعْرِفَةِ أَوْلِيَاءِكُمْ

وَرَزَقَنِي الْبِرَّائَةَ مِنْ أَعْدَائِكُمْ

أَنْ يَجْعَلَ لِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

وَأَنْ يُثَبِّتَ لِي عِنْدَكُمْ قَدَمَ صِدْقٍ

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاسْأَلْهُ

و جنگ می کنم هر که را که با شما جنگ نماید
و دوستم با آنکه دوستدار شماست
و دشمنم با آنکه دشمن شماست.

پس درخواست می کنم از خدائی که
مرا به شناخت شما و شناخت دوستان شما اكرام كرد
و برائت و بیزارى از دشمنان شما را روزى من گرداند
اینكه فتنه اورد و مرا با شما در دنیا و آخرت
و اینكه ثابت كند برای من نزد شما قدم راستى را
در دنیا و آخرت. و طلب می کنم از خداوند

أَنْ يُبَلِّغَنِي الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ
وَأَنْ يَرْزُقَنِي طَلَبَ ثَارِيٍّ مَعَ إِمَامٍ
هُدًى ظَاهِرٍ نَاطِقٍ بِالْحَقِّ مِنْكُمْ
وَأَسْأَلُ اللَّهَ بِحَقِّكُمْ وَبِالسَّائِرِ الَّذِينَ لَكُمْ عِنْدَهُ
أَنْ يُعْطِيَني عِصَابِي بِكُمْ أَفْضَلَ مَا يُعْطَى
مُصَابًا بِمُصِيبَتِهِ مُصِيبَةً مَا أَعْظَمَهَا
وَأَعْظَمَ رِزْقَهَا فِي الْإِسْلَامِ وَفِي
جَمِيعِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي فِي مَقَامِي هَذَا مِنْ

که برساند مرا به آن مقام پسندید که برای شمار ز خدا است
 و این که روزیم کرد اند طلب خون خود را با امام
 راهنای ظالم و گویای به حق از شما
 و تقاضای کم از خدا به حق شاد و به شانی که برای شمار ز خدا است
 ای که عطا کند مرا بواسطه مصیبت زدگی من بخاطر شما بهترین
 آنچه که می دهد مصیبت زده را بواسطه مصیبتش مصیبتی که
 چقدر عظیم است و چقدر بزرگست بلای آن در اسلام
 و در همه آسمانها و زمین
 بار الهام را در این مقام از آمان متر ارد که

نَسْأَلُهُ مِنْكَ صَلَواتُ وَرَحْمَةً وَمَغْفِرَةً
 اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَحْجَايَ مُحَمَّدٍ وَالْمَحْدِ
 وَمَمَانِي مَمَاتِ مُحَمَّدٍ وَالْمَحْدِ
 اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَكْتَ بِهِ
 بَنُو أُمَيَّةَ وَأَبْنَاءُ كِلَةِ الْأَكْبَادِ
 اللَّعِينُ ابْنُ اللَّعِينِ عَلَى لِسَانِكَ
 وَلِسَانِ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
 فِي كُلِّ مَوْطِنٍ وَمَوْفٍ وَقَفَ
 فِيهِ نَبِيُّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

می رسد به ایشان از جانب توصلوات و رحمت و مغفرت
پروردگار زندگانی مرا مانند زندگانی محمد و آل محمد قرار ده
و مردن مرا مانند مردن محمد و آل محمد بنما
الها، همانا این روز (روز عاشورا)، روزی است که مبارک شمرده
از برای امتیه و پسر دهند، جگر خوار (یعنی یزید) که
ملعون پر ملعون است بر زبان تو

و زبان پیامبرت صلی الله علیه و آله
در هر موطن و مکان و محلی که ایستاده
در آن پیامبرت صلی الله علیه و آله

اللَّهُمَّ الْعَرَّ أَبَا سُفْيَانَ وَمُعَوِيَّةَ
 وَيَزِيدَ بْنَ مُعَوِيَّةَ
 عَلَيْهِمْ مِنْكَ اللَّعْنَةُ أَبَدَ الْأَبَدِينَ
 وَهَذَا يَوْمُ فَرَحِ بْنِ الزَّيَادِ وَالْمَرْوَانِ
 بِقَتْلِهِمُ الْحَبِيبِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 اللَّهُمَّ فُضِّعْ عَلَيْهِمُ اللَّعْنُ مِنْكَ وَالْعَذَابُ^(١٨)
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ
 وَفِي مَوْقِفِي هَذَا وَأَيَّامِ جَوَاتِي
 بِالْبَرَاءَةِ مِنْهُمْ وَاللَّعْنَةِ عَلَيْهِمْ

خداوند کارا، لعنت کن ابو سفیان و معاویه
 و یزید پسر معاویه را
 برایشان از جانب تو لعنت همیشگی و دائمی باد
 و این (روز، روزی است که در آن خوشحال شدند آل زیاد
 و خاندان مروان بواسطه این که حین علیہ السلام را کشتند
 پروردگار پس چنبدین برابر گردان لعنتی خود و عذاب برایشان
 بار الها، همانا تقرب می جویم بوسیله تو در این روز
 و در این مکانی که بستم و در ایام زندگانی خود
 به بیزاری جستن از ایشان و لعنت کردن بر آنها

وَبِالْمُؤَالَاةِ لِنَبِيِّكَ وَآلِ نَبِيِّكَ
عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ
پس می گوئی صد مرتبه :

اللَّهُمَّ الْعَنْ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ حَقَّ مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ وَآخِرَ نَائِبٍ لَهُ عَلَى ذَلِكَ
اللَّهُمَّ الْعَنْ الْعَصَابَةَ الَّتِي جَاهَدَتْ الْحُسَيْنَ
وَسَائِعَتْ وَبَايَعَتْ وَنَابَعَتْ عَلَى قَتْلِهِ
اللَّهُمَّ الْعَنْهُمْ جَمِيعًا
پس می گوئی صد مرتبه :

و بہ دوستی برای پایمبرت و اہل بیت او
کہ بر او و گھلی ایشان سلام و درود باد .

پروردگار! لعنت کن اول کسی را کہ ظلم کردہ در حق محمد
و آل محمد و آخر کسی کہ پیروی کردہ او را بر این ظلم
خدا یا! لعنت کن آن کرمی را کہ با حسین جنگ کردند
و یکدیگر را ہمراہی و بیعت و پیروی نمودند بر قتل او
خداوند! ہمگی ایشان را لعنت بنا

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ
وَعَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّتْ بِفَنَائِكَ
عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامُ اللَّهِ أَبَدًا
مَا بَقِيَْتُ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ
وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكَ
السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ
وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ
وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ

سلام بر تو باد ای ابا عبد الله
 و بر ارواحی که در حکیم تو جای گرفتند
 از جانب من درود و سلام خداوندی برای همیشه بر تو باد .
 مادامی که من بستم و شب و روز پاینده است
 و خداوند این را آخرین عهد من برای زیارت شما قرار دهد
 سلام و درود بر حسین ^{علیه السلام} باد
 و بر علی بن الحسین
 و بر فرزندان امام حسین ^{علیه السلام}
 و بر اصحاب و یاران امام حسین ^{علیه السلام}

پس می گوئی :

اللَّهُمَّ خُصَّ أَنْتَ أَوَّلَ ظَالِمٍ بِاللَّعْنِ مِنْ
وَأَبْدَأُ بِهِ أَوَّلًا

ثُمَّ الثَّانِي وَالثَّالِثَ وَالرَّابِعَ

اللَّهُمَّ الْعَنْ هِرَنْدِ خَامِسًا

وَالْعَنْ عُبَيْدَ اللَّهِ بْنَ زِيَادٍ وَابْنَ مَرْجَانَةَ

وَعُمَرَ بْنَ سَعْدٍ وَشَمْرًا

وَالْأَبِي سَفْيَانَ وَالْزِيَادِ وَ

الْمَرْوَانَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ

پروردگار مخصوص فرماتو اولین ظالم را به لعنت از جانب

دابتد کن به او در اول امر

آنگاه دومی و سومی و چهارمی را

خدا یا لعنت کن برید را در مرتبه پنجم

و لعنت نما عبید الله پسر زیاد و پسر مرجان را

و عمر پسر سعد و شر را

و خاندان ابوسفیان و آل زیاد و

دو دمان مروان را تا روز قیامت

پس بسجده میروی و میگوئی :

اَللّٰهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدَ الشَّاكِرِيْنَ

لَكَ عَلٰٓى مُصَابِهِمْ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰٓى عَظِيْمٍ رَزِيْنِيْ

اَللّٰهُمَّ اَرْزُقْنِيْ شِفَاعَةَ الْحُسَيْنِ يَوْمَ الْوُرُوْدِ

وَتَبِّثْ لِيْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَكَ

مَعَ الْحُسَيْنِ وَاَصْحَابِ الْحُسَيْنِ

اَلَّذِيْنَ بَدَلُوْا مُجَاهِدُهُمْ دُونَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ ^{اَلسَّلَام}

بارالها، برای توست سپاس، همانند شکرگر گزاری که
 در مقابل مصیبتشان سپاس گویند
 سپاس برای خداست بر مصیبت بزرگ من
 پروردگار شفاعت حسین علیه السلام را در روز قیامت بزرگ من
 وثابت کن از برای من قدم استی را در نزد خودت
 با حسین علیه السلام و اصحاب و یارانش
 که خون خود را در پیش روی حسین علیه السلام ریختند

مور و حلا نصح های نایر ت عاشور بر سنا نصح مفتاح الجمان حاج شیخ عباس قمی ^{رحمته}

۱. السَّلامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ وَابْنَ حَبِيبَتِهِ ^(نعمانی)

۲. بِكُمْ .

۳. كُنَّا لِلَّهِ أُمَّةً فَاطِئَةً .

۴. نَسْمُو .

۵. يَكُ .

۶. مِنْ قَائِلِكَ وَصَبَّ لَكَ الْحَرْبُ وَالْبَرَاءَةُ مِنْ نَاسِ الظُّلْمِ وَالْجَوْرِ عَلَيْكَ وَأَتَرْنَا إِلَهَ اللَّهِ وَالْإِسْوَئِلَةَ .

۷. جَرَى ظِلْمُهُ .

۸. نَارُكُمْ .

۹. مَهْدِي .

۱۰. نَاطِقٍ مِنْكُمْ .

۱۱. الْأَرْضِ ضَبَّ .

۱۲. فِيهِ .

۱۳. أَلَلَّعَيْنِ بِنِ الْلَّعِينِ .

۱۴. صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ^{نارود}

۱۵. ثُمَّ أَلَمَ الْآثَانِي ^{نارود}

۱۶. عَلَيْهِ السَّلامُ .